

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

Polska Platforma Medyczna: portal zarządzania wiedzą i potencjałem badawczym
POPC.02.03.01-00-0008/17-00

Opracowanie i wdrożenie polityki w zakresie otwartego dostępu do publikacji i wyników badań w projekcie „**Polska Platforma Medyczna: portal zarządzania wiedzą i potencjałem badawczym**” jako kamień milowy w drodze do otwartości

36. Konferencja Problemowa Bibliotek Medycznych
Biblioteki medyczne wobec współczesnych wyzwań: otwarta nauka – otwarta przestrzeń
17-19 września 2018 r. Lublin

Jolanta Przyłuska
Dział Zarządzania Wiedzą
Instytut Medycyny Pracy
imienia prof. dra med. Jerzego Nofera
w Łodzi

Plan prezentacji

1. Polityka otwartości jako kamień milowy w projekcie
2. Ścieżka dojścia do Polityki Otwartości PPM
3. Dylematy – jedna polityka czy 8 oddzielnych?
4. Polityka początkiem drogi do otwartości

Fot. J. Przyjuska

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

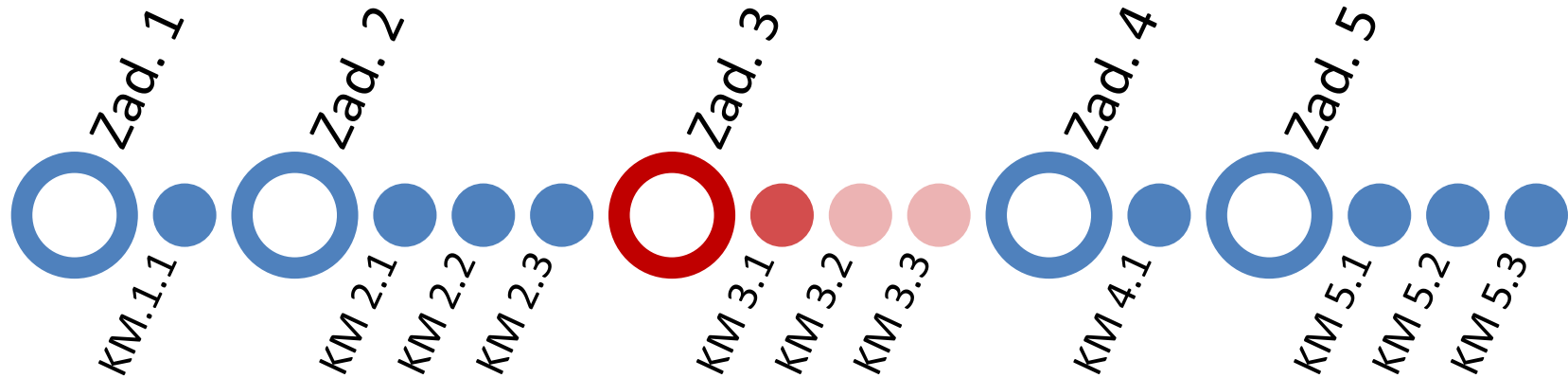
Polska Platforma Medyczna: portal zarządzania wiedzą i potencjałem badawczym
POPC.02.03.01-00-0008/17-00

Polityka Otwartości jako kamień milowy w projekcie

Polska Platforma Medyczna: portal zarządzania wiedzą i potencjałem badawczym
POPC.02.03.01-00-0008/17-00

Zadanie 3. Przygotowanie zasobów do wprowadzenia do systemu, wprowadzenie i udostępnianie zasobów

3.1. Opracowanie i wdrożenie polityki w zakresie otwartego dostępu do publikacji i wyników badań naukowych

Instytucjonalna polityka otwartego dostępu (otwarty mandat)

Prawne zobowiązanie autorów prac naukowych do publikowania tych prac w otwartym dostępie. Zobowiązanie to może nałożyć :

- pracodawca (jednostka/i naukowa/e),
- instytucja finansująca badania naukowe lub
- ustawodawca.

Przyjęty przez instytucję dokument zobowiązuje pracownika do spełnienia określonych wymagań związanych z zapewnieniem **otwartego dostępu do publikacji naukowych i ewentualnie danych badawczych**, których jest autorem lub współautorem.

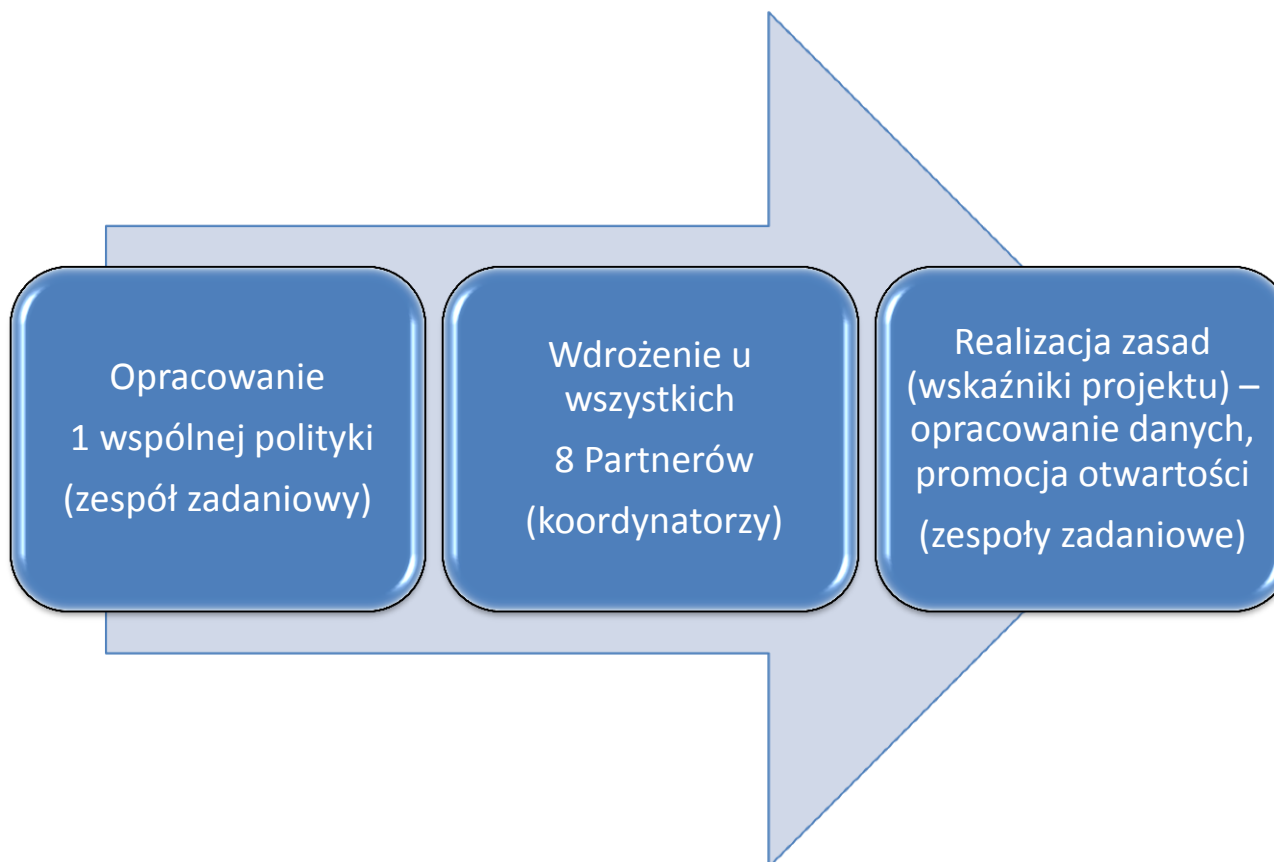

Fundusze Europejskie
Polska Cyfrowa

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

Polska Platforma Medyczna: portal zarządzania wiedzą i potencjałem badawczym
POPC.02.03.01-00-0008/17-00

UNIwersYTET MEDYCZNY
IM. PIASTÓW ŚLĄSKICH WE WROCLAWIU

Śląski
Uniwersytet
Medyczny
w Katowicach

INSTYTUT
MEDYCZYNY PRACY
IM. PROF. J. NOFERA

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

Polska Platforma Medyczna: portal zarządzania wiedzą i potencjałem badawczym
POPC.02.03.01-00-0008/17-00

Ścieżka dojścia do Polityki Otwartości PPM

Ścieżka dojścia

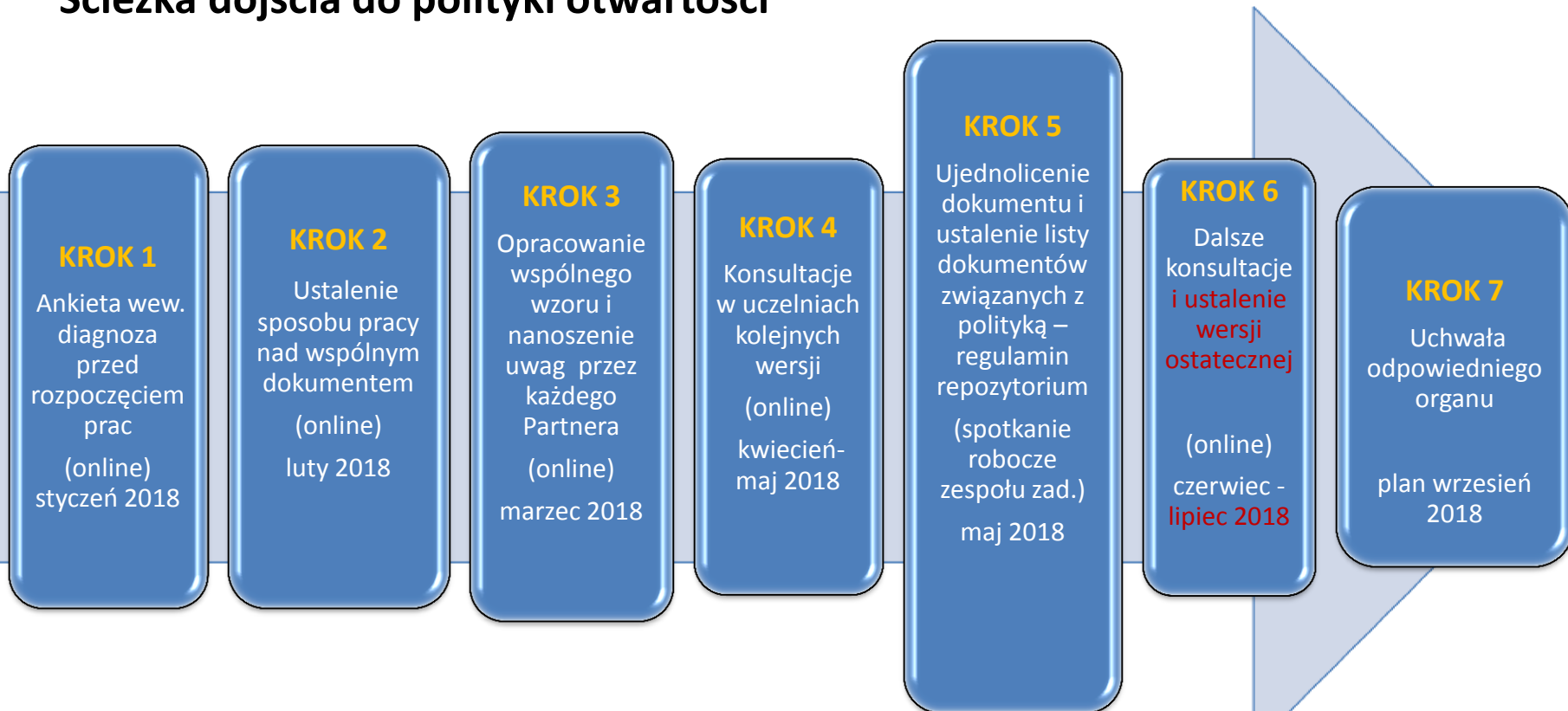

Fot. J. Przyłuska

Polska Platforma Medyczna: portal zarządzania wiedzą i potencjałem badawczym
POPC.02.03.01-00-0008/17-00

Ścieżka dojścia do polityki otwartości

Polityka Otwartości Polskiej Platformy Medycznej

Kierując się zasadą transparentności, uwzględniając korzyści, jakie płyną z szerokiej współpracy i wymiany wiedzy oraz pragnąc zapewnić wszystkim dostęp do wiedzy bez ograniczeń, wprowadza się niniejszą jednolitą Polityką Otwartości Polskiej Platformy Medycznej (zwaną dalej „Polityką”) dla instytucji, które wspólnie realizują projekt „Polska Platforma Medyczna – portal zarządzania wiedzą i potencjałem badawczym” (zwany dalej „Projektem PPM”), tj.:

Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu,
Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku,
Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego,
Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach,
Uniwersytetu Medycznego w Lublinie,
Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie,
Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego,
Instytutu Medycyny Pracy imienia prof. dra med. Jerzego Nofera w Łodzi,

zwanych dalej „Partnerami Projektu PPM”.

§ 1

Postanowienia ogólne

1. Pojęcia używane w niniejszej Polityce, których definicji nie podano w niniejszym dokumencie, należy rozumieć zgodnie z definicjami przyjętymi w ustawie z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz.U. z 2017 r., poz. 980 z późn. zm.).
2. Niniejsza Polityka nie narusza zapisów ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz postanowień wynikających z aktów wewnętrznych Partnerów Projektu PPM regulujących zasady zarządzania własnością intelektualną oraz zasady komercjalizacji obowiązujących u poszczególnych Partnerów Projektu PPM.
3. Politykę stosuje się do:
 - 1) pracowników Partnerów Projektu PPM tworzących dobra intelektualne w ramach wykonywania obowiązków pracowniczych,
 - 2) studentów i doktorantów, jeżeli wynika to z umowy dotyczącej praw do dóbr intelektualnych zawartej pomiędzy Partnerem Projektu PPM a studentem lub doktorantem,
 - 3) wszystkich osób, z którymi Partnerzy Projektu PPM zawarli umowę przewidującą zastosowanie niniejszej Polityki, – zwanych dalej odpowiednio „Autorem” lub „Twórcą”.
4. W Polityce przyjmuje się następujące definicje pojęć:
 - 4.1. Publikacja – utwór opublikowany, który za zezwoleniem Autora został zwielokrotniony i którego egzemplarze zostały udostępnione publicznie lub utwór rozpowszechniony udostępniony publicznie w taki sposób, aby każdy mógł mieć do niego dostęp w miejscu i czasie przez siebie wybranym. Publikacjami są w szczególności:

artykuły w monografiach naukowych,
opracowania naukowe.

2. Dane – dane zebrane lub wytworzone jako materiał do analizy w celach naukowych w szczególności: zanonimizowane wyniki badań naukowych w szczególności: zanonimizowane wyniki pomiarów, obserwacji, statystyki, ankiety, zdjęcia, w tym także ich formy graficzne.

3. PPM – narzędzie informatyczne służące do udostępniania dorobku naukowego Partnerów Projektu PPM (tj. w szczególności Danych Badawczych) deponowanego i przechowywanego w lokalnych Repozytoriach Lokalnych.

4. Lokalny – narzędzie informatyczne służące do deponowania, udostępniania i udostępniania dorobku naukowego Partnera Projektu PPM w celu, aby każdy mógł mieć do niego dostęp w miejscu i czasie przez siebie wybranym, na warunkach otwartej licencji Creative Commons.

§ 2

Otwarty dostęp do Publikacji

1. Aby zapewnić otwarty dostęp do Publikacji poprzez Repozytorium Lokalne i publiczne Repozytorium PPM tak, aby każdy mógł mieć do nich dostęp w miejscu i czasie przez siebie wybranym oraz możliwość nieodpłatnego i nieograniczonego udostępniania z niej wraz z udzieleniem licencji, na warunkach przyjętych w Repozytoriach Lokalnych.

2. W tym celu, w którym mowa w ust. 1 powyżej, powinien być zapewniony otwarty dostęp do Publikacji z zastrzeżeniem ust. 3.

3. W celu deponowania prac w Repozytorium Lokalnym, przez Autorów z Projektu PPM, określa się poszczególne regulaminy Repozytoriów Lokalnych.

4. W szczególności dokonano uprzedniego uzgodnienia, zarówno z Partnerami Projektu PPM, jak i z twórcami Publikacji, udzielania do tych prac licencji Creative Commons, które nie zawierają postanowień ograniczających lub wykluczających otwarty dostęp do Publikacji wskazanego w ust. 1.

§ 3

Otwarty dostęp do Danych Badawczych

1. W celu otwartego dostępu do Danych Badawczych, do których poszczególni Partnerzy Projektu PPM posiadają prawa majątkowe, decyduje o ich umieszczeniu w Repozytorium Lokalnym i publicznym Repozytorium PPM odpowiednio Rektor albo Dyrektor instytutu badawczego lub Dyrektor Instytutu Badawczego, w porozumieniu z Twórcą Danych Badawczych. Partnerzy Projektu PPM dokładają wszelkich starań w celu zapewnienia otwartego dostępu do Danych Badawczych, do których Partner Projektu PPM posiada prawa majątkowe, w szczególności poprzez udostępnienie ich w Repozytorium Lokalnym i publicznym Repozytorium PPM.

2. W celu zapewnienia otwartego dostępu do Danych Badawczych, do których Partner Projektu PPM posiada prawa majątkowe, w szczególności poprzez udostępnienie ich w Repozytorium Lokalnym i publicznym Repozytorium PPM, Partnerzy Projektu PPM dokładają wszelkich starań w celu zapewnienia otwartego dostępu do Danych Badawczych, do których Partner Projektu PPM posiada prawa majątkowe, w szczególności poprzez udostępnienie ich w Repozytorium Lokalnym i publicznym Repozytorium PPM.

3. W celu otwartego dostępu do Danych Badawczych zdeponowanych w Repozytorium Lokalnym i publicznym Repozytorium PPM, Partnerzy Projektu PPM dokładają wszelkich starań w celu zapewnienia otwartego dostępu do Danych Badawczych, do których Partner Projektu PPM posiada prawa majątkowe, w szczególności poprzez udostępnienie ich w Repozytorium Lokalnym i publicznym Repozytorium PPM.

4. W celu otwartego dostępu do Danych Badawczych zdeponowanych w Repozytorium Lokalnym i publicznym Repozytorium PPM, Partnerzy Projektu PPM dokładają wszelkich starań w celu zapewnienia otwartego dostępu do Danych Badawczych, do których Partner Projektu PPM posiada prawa majątkowe, w szczególności poprzez udostępnienie ich w Repozytorium Lokalnym i publicznym Repozytorium PPM.

5. W celu otwartego dostępu do Danych Badawczych zdeponowanych w Repozytorium Lokalnym i publicznym Repozytorium PPM, Partnerzy Projektu PPM dokładają wszelkich starań w celu zapewnienia otwartego dostępu do Danych Badawczych, do których Partner Projektu PPM posiada prawa majątkowe, w szczególności poprzez udostępnienie ich w Repozytorium Lokalnym i publicznym Repozytorium PPM.

6. W celu otwartego dostępu do Danych Badawczych zdeponowanych w Repozytorium Lokalnym i publicznym Repozytorium PPM, Partnerzy Projektu PPM dokładają wszelkich starań w celu zapewnienia otwartego dostępu do Danych Badawczych, do których Partner Projektu PPM posiada prawa majątkowe, w szczególności poprzez udostępnienie ich w Repozytorium Lokalnym i publicznym Repozytorium PPM.

7. W celu otwartego dostępu do Danych Badawczych zdeponowanych w Repozytorium Lokalnym i publicznym Repozytorium PPM, Partnerzy Projektu PPM dokładają wszelkich starań w celu zapewnienia otwartego dostępu do Danych Badawczych, do których Partner Projektu PPM posiada prawa majątkowe, w szczególności poprzez udostępnienie ich w Repozytorium Lokalnym i publicznym Repozytorium PPM.

8. W celu otwartego dostępu do Danych Badawczych zdeponowanych w Repozytorium Lokalnym i publicznym Repozytorium PPM, Partnerzy Projektu PPM dokładają wszelkich starań w celu zapewnienia otwartego dostępu do Danych Badawczych, do których Partner Projektu PPM posiada prawa majątkowe, w szczególności poprzez udostępnienie ich w Repozytorium Lokalnym i publicznym Repozytorium PPM.

9. W celu otwartego dostępu do Danych Badawczych zdeponowanych w Repozytorium Lokalnym i publicznym Repozytorium PPM, Partnerzy Projektu PPM dokładają wszelkich starań w celu zapewnienia otwartego dostępu do Danych Badawczych, do których Partner Projektu PPM posiada prawa majątkowe, w szczególności poprzez udostępnienie ich w Repozytorium Lokalnym i publicznym Repozytorium PPM.

10. W celu otwartego dostępu do Danych Badawczych zdeponowanych w Repozytorium Lokalnym i publicznym Repozytorium PPM, Partnerzy Projektu PPM dokładają wszelkich starań w celu zapewnienia otwartego dostępu do Danych Badawczych, do których Partner Projektu PPM posiada prawa majątkowe, w szczególności poprzez udostępnienie ich w Repozytorium Lokalnym i publicznym Repozytorium PPM.

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

Polska Platforma Medyczna: portal zarządzania wiedzą i potencjałem badawczym
POPC.02.03.01-00-0008/17-00

Dylematy – jedna polityka czy 8 oddzielnych?

Polska Platforma Medyczna: portal zarządzania wiedzą i potencjałem badawczym
POPC.02.03.01-00-0008/17-00

Polityka Otwartości Polskiej Platformy Medycznej

Wersja ostateczna (lipiec 2018)

..... wprowadza się niniejszą jednolitą **Polityką Otwartości Polskiej Platformy Medycznej (zwaną dalej „Polityką”)** dla instytucji, które wspólnie realizują projekt „Polska Platforma Medyczna – portal zarządzania wiedzą i potencjałem badawczym” (zwaną dalej „Projektem PPM”), tj.:

- Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu,
- Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku,
- Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego,
- Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach,
- Uniwersytetu Medycznego w Lublinie,
- Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie,
- Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego,
- Instytutu Medycyny Pracy imienia prof. dra med. Jerzego Nofera w Łodzi.

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

Polska Platforma Medyczna: portal zarządzania wiedzą i potencjałem badawczym
POPC.02.03.01-00-0008/17-00

Repozytorium PPM – narzędzie informatyczne służące do udostępniania publicznie dorobku naukowego Partnerów Projektu PPM (tj. w szczególności Publikacji i Danych Badawczych) deponowanego i przechowywanego w repozytoriach lokalnych (1 repozytorium PPM).

Repozytorium Lokalne – narzędzie informatyczne służące do deponowania, przechowywania i udostępniania dorobku naukowego Partnera Projektu PPM w taki sposób, aby każdy mógł mieć do niego dostęp w miejscu i czasie przez siebie wybranym na warunkach otwartej licencji Creative Commons (8 repozytoriów lokalnych).

Regulamin Repozytorium Lokalnego – jednolity wzór do uszczegółowienia u każdego Partnera (8 regulaminów).

§ 1. Postanowienia ogólne

1. Pojęcia używane w niniejszej Polityce, których definicji nie podano w niniejszym dokumencie, należy rozumieć zgodnie z definicjami przyjętymi w ustawie z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz.U. 2018 r., poz. 1191 z późn. zm).

2. Niniejsza Polityka nie narusza zapisów ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz postanowień wynikających z aktów wewnętrznych Partnerów Projektu PPM regulujących zasady zarządzania własnością intelektualną oraz zasady komercjalizacji obowiązujących u poszczególnych Partnerów Projektu PPM.

3. Politykę stosuje się do:

3.1. **pracowników** Partnerów Projektu PPM tworzących dobra intelektualne w ramach wykonywania obowiązków pracowniczych,

3.2. **studentów i doktorantów**, jeżeli wynika to z umowy dotyczącej praw do dóbr intelektualnych zawartej pomiędzy Partnerem Projektu PPM a studentem lub doktorantem,

3.3. wszystkich **osób**, z którymi Partnerzy Projektu PPM **zawarli umowę** przewidującą zastosowanie niniejszej Polityki – zwanych dalej odpowiednio „Autorem” lub „Twórcą”.

4. W Polityce przyjmuje się następujące **definicje pojęć**:

4.1. **Publikacja** – utwór opublikowany, który za zezwoleniem Autora został zwielokrotniony i którego egzemplarze zostały udostępnione publicznie lub utwór rozpowszechniony udostępniony publicznie w taki sposób, aby każdy mógł mieć do niego dostęp w miejscu i czasie przez siebie wybranym. Publikacjami są w szczególności:

4.1.1. publikacje w czasopismach naukowych,

4.1.2. publikacje w recenzowanych materiałach z konferencji,

4.1.3. monografie naukowe,

4.1.4. rozdziały w monografiach naukowych,

4.1.5. dysertacje.

4.2. **Dane Badawcze** – dane zebrane lub wytworzone jako materiał do analizy w ramach badań naukowych w szczególności: zanonimizowane wyniki eksperymentów, pomiarów, obserwacji, statystyki, ankiety, zdjęcia, w tym takie dane, które mają formę graficzną.

§ 2. Otwarty dostęp do Publikacji

- 1. Autorzy powinni dążyć do zapewnienia otwartego dostępu** do Publikacji poprzez zdeponowanie ich elektronicznej postaci w Repozytorium Lokalnym i publiczne ich udostępnienie w Repozytorium PPM tak, aby każdy mógł mieć do nich dostęp w miejscu i w czasie przez siebie wybranym oraz możliwość nieodpłatnego i nieograniczonego technicznie korzystania z niej wraz z udzieleniem licencji, na warunkach przyjętych w regulaminach Repozytoriów Lokalnych.
- Otwarty dostęp, o którym mowa w ust. 1 powyżej, **powinien być zapewniony niezwłocznie** po opublikowaniu Publikacji z zastrzeżeniem ust. 3.
- Szczegółowe zasady** deponowania prac w Repozytorium Lokalnym, przez Autorów z jednostek Partnerów Projektu PPM, **określają poszczególne regulaminy Repozytoriów Lokalnych** u Partnerów Projektu PPM.
- Autorzy powinni w szczególności dokonać **uprzedniego uzgodnienia, zarówno z wydawcami, jak i współtwórcami Publikacji, udzielania do tych prac licencji niewyłącznych**, które nie zawierają postanowień ograniczających lub wyłączających możliwość otwartego dostępu do Publikacji wskazanego w ust. 1.

§ 3. Otwarty dostęp do Danych Badawczych

1. W przypadku Danych Badawczych, do których poszczególni Partnerzy Projektu PPM posiadają wyłączne prawa majątkowe **decyzję o ich umieszczeniu w Repozytorium Lokalnym PPM podejmuje odpowiednio Rektor albo Dyrektor instytutu badawczego** lub osoba przez nich do tego upoważniona w porozumieniu z Twórcą Danych Badawczych.
2. **Twórcy Danych Badawczych, dokładają wszelkich starań w celu zapewnienia otwartego dostępu** do Danych Badawczych, do których Partner Projektu PPM posiada prawa majątkowe wraz z powiązаныmi metadanymi, w szczególności poprzez:
 - 2.1. opracowanie **planu zarządzania** Danymi Badawczymi określającego zasady zarządzania danymi w trakcie i po zakończeniu badań, precyzującego rodzaje danych zbieranych, przetwarzanych lub wytwarzanych w trakcie badań, określającego stosowane w odniesieniu do danych metodologie i standardy, a także zasady udostępniania danych i ich długoterminową archiwizację;
 - 2.2. aktualizację planu zarządzania Danymi Badawczymi w trakcie trwania badań, o ile zachodzi taka konieczność;
 - 2.3. **zdeponowanie** Danych Badawczych w Repozytorium Lokalnym;
 - 2.4. jeśli to możliwe, **publiczne udostępnienie** Danych Badawczych zdeponowanych w Repozytorium Lokalnym PPM tak, aby każdy miał do nich dostęp w czasie i miejscu przez siebie wybranym bez ograniczeń prawnych, wraz z udzieleniem licencji na warunkach przyjętych przez Repozytorium Lokalne;
 - 2.5. zapewnienia, aby Dane Badawcze były **rzetelne, identyfikowalne, dostępne, nadające się do przeprowadzenia badań oraz użyteczne poza pierwotnym celem**, dla którego zostały zebrane.
3. Szczegółowe zasady zdeponowania Danych Badawczych w Repozytorium Lokalnym, określają poszczególne regulaminy Repozytoriów Lokalnych u Partnerów Projektu PPM.

§ 4. Postanowienia końcowe

1. Partnerzy Projektu PPM postanawiają, że niniejsza Polityka będzie **obowiązywała przez czas nieokreślony**.
2. Warunkiem wejścia w życie niniejszej Polityki jest jej **przyjęcie przez właściwe organy statutowe wszystkich Partnerów** Projektu PPM bez dokonywania żadnych zmian i poprawek. Polityka wchodzi w życie z dniem przyjęcia jej przez ostatniego Partnera Projektu PPM.
3. **Wszelkie zmiany w treści Polityki wymagają zgody wszystkich** Partnerów Projektu PPM i wymagają zachowania formy pisemnej w postaci aneksu do niniejszej Polityki pod rygorem nieważności. Postanowienie ust. 2 zdanie drugie stosuje się odpowiednio.
4. Partnerzy Projektu PPM zgodnie oświadczają, że w okresie trwałości projektu, żaden z Partnerów Projektu PPM **nie odstąpi od stosowania** zasad określonych w niniejszej Polityce.
5. Po zakończeniu okresu trwałości projektu Partnerzy Projektu PPM mogą zrezygnować ze stosowania niniejszej Polityki z zachowaniem trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia. Wypowiedzenie od stosowania Polityki następuje poprzez złożenie przez Partnera Projektu PPM oświadczenia w formie pisemnej pod rygorem nieważności pozostałym Partnerom Projektu PPM. Odstąpienie od stosowania Polityki nie wpływa na obowiązywanie Polityki w stosunku do pozostałych Partnerów Projektu PPM.

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

Polska Platforma Medyczna: portal zarządzania wiedzą i potencjałem badawczym
POPC.02.03.01-00-0008/17-00

Polityka początkiem drogi do otwartości

Promocja Polityki Otwartości PPM wśród naukowców

Skuteczność polityki otwartości

Fot. J. Przytuská

Promocja, szkolenia, raporty

- Promocja Polityki Otwartości PPM wśród naukowców
- Wdrożyć mechanizmy zachęt do publikowania wg OA (np. dodatkowe pkt w regulaminach oceny wewnętrznej)
- Szkolenia dla autorów publikacji i twórców danych badawczych
- Edukacja nowo zatrudnianych pracowników
- Powołanie w uczelniach Pełnomocnika ds. Otwartego Dostępu
- Określenie zadań Pełnomocnika, np.:
 - udzielanie informacji o Polityce
 - koordynowanie prac związanych z tworzeniem, utrzymaniem i rozwojem infrastruktury Otwartego Dostępu w instytucjach partnerskich, które realizują projekt PPM
 - doradzanie w zakresie najlepszych praktyk zgodnych z Polityką
 - edukacja adresatów Polityki w zakresie otwartego dostępu do publikacji i danych badawczych

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

Polska Platforma Medyczna: portal zarządzania wiedzą i potencjałem badawczym
POPC.02.03.01-00-0008/17-00

Dziękuję za uwagę

Jolanta.Przyluska@imp.lodz.pl

